

ua milango ya biashara kupitia

waiantiyadiasbara wa mazao alafu wa-
nayaongezea thamani kwa kuchakata
katika viwanda vyao.

HABARI LEO UK 7.

Wizara kuimarisha Maabara ya Veterinari

Na Lucy Ngowi

WIZARA ya Mifugo na Uvuvi imesema itaendelea kuangalia Wakala ya Maabara ya Veterinari Tanzania (TVLA), kwa kuwa ni eneo ambalo likiimarika mifugo iliyopo itaimarika hivyo kuwezesha upatikanaji wa soko la nje ya nchi.

Katibu Mkuu wa wizara hiyo, Profesa Riziki Shemdoe alisema hayo alipotembelea wakala huo jijini Dar es Salaam.

Profesa Shemdoe alisema katika eneo hilo jitihada zimeonekana kwani miaka michache iliyo-pita Tanzania ilikuwa inapeleka nyama nje ya nchi tani 1,000 lakini hadi mwaka huu wa fedha unapomalizikia imeshavuka tani 12,000, maana yake ni kwamba mifugo ya Tanzania imekuwa ikikidhi soko hilo.

"Kwa hiyo tunakoelekea ni

pazuri kwenye kufanya export ya mifugo kitakachotusaidia ni wakala huu kufanya kazi yake vizuri ili kuweza kupata ithibati mbalimbali ambazo zinaweza kutusaidia kusafirisha nyama au mifugo nje ya nchi," alisema.

Kwa maelezo yake kazi inayofanyika katika wakala huo inasaidia kutambua magonjwa ya mifugo nchini ili kuweza kuy-azuia au kuyaondoa kabisa.

Pia kazi nyingine ni utengenezaji wa chanjo mbalimbali zinazosaidia kufanya mifugo isia- mbukizwe au isipate magonjwa mbalimbali. "Hapa kuna maabara zenye vifaa vya kisasa na Rais Samia Suluhu Hassan ametoa fedha pamoja na wadau mbalim- bali wa maendeleo ambazo zimesaidia kuongeza vifaa na kusaidia kubadilisha baadhi ya maabara ili ziweze kuwa kisasa zaidi," alisema.

■ Muungwana Lazima Nilonge

Hoja ya Prof. Muhongo kuhusu uvuvi wa vizimba ina mashiko

Na Sabato Kasika

UFUGAJI wa samaki kwa vizimba, unatajwa kuwa ni njia rahisi na yenye tija kwa wafugaji wa samaki kibiashara na ndio njia ambayo wavuvi wamekuwa wakishauriwa kuitumia ili kupata tija.

Kizimba ni mfumo wa kufugia samaki walioyekwa katika vyavu za kufugia zilizozungushwa kwenye fremu na kutumbukizwa katika kina kirefu cha maji ya bwawa, ziwa au bahari.

Njia hiyo inatajwa kuwa inasaidia kuweka samaki wengi kwenye eneo dogo, na kwamba inafaa zaidi kufuga kibiashara na inahitaji uchaguzi sahihi wa eneo, kwa ajili ya kupata manufaa.

Vilevile yapo mambo ya kuzingatia kabla ya ufugaji huo, ikiwamo kuwa na vibali vya uendashaji wa shughuli za ukuzaji viumbe hai majini, muhtasari wa kikao cha serikali ya kijiji sehemu ambayo mradi utafanyika.

Mengine ni utafiti katika eneo litakalowekeka vizimba, kupima kina cha maji, ubora wa maji, mkondo wa maji, ukubwa wa mawimbi na kupata kibali kutoka Wizara ya Mifugo na Uvuvi Idara ya Ukuzaji Viumbe Hai Majini. Baadhi ya mambo ya kuzingatia katika uvuvi huo ni vibali vya uendashaji wa shughuli za ukuzaji viumbe hai majini, muhtasari wa kikao

cha serikali ya kijiji au mtaa ambapo mradi utafanyika.

Mengine ni utafiti katika eneo litakalowekeka vizimba, kupima kina cha maji, ubora wa maji, mkondo wa maji, ukubwa wa mawimbi na kupata kibali kutoka Wizara ya Mifugo na Uvuvi Idara ya Ukuzaji viumbe hai majini.

Hayo na mengine yakikamilika, mhusika atatengeneza kizimba na kupanda vifaranga, na kwamba chenye urefu wa mita sita, upana mita sita na kina cha mita sita, kinaweza kubeba vifaranga 10,000 aina ya sato.

Ndivyo Mwongozo wa Wizara ya Mifugo na Uvuvi kuhusu ufugaji wa samaki kwenye vizimba unaeleza na pia wapo wadau wamekuwa wakiupigia chapuo uvuvi wa njia hiyo kwa manufaa ya wavuvi na taifa.

Miongoni mwa wadau hao ni mbunge wa Musoma Vijijini mkoani Mara, Profesa Sospeter Muhongo ambaye hivi karibuni alishauri Wizara ya Mifugo na Uvuvi kuwekeza katika uvuvi wa kutumia vizimba.

Alikuwa akichangia katika hotuba ya bajeti ya Wizaraa ya Mifugo ya mwaka 2023/2024, bungeni jijini Dodoma na kufafanua kuwa sekta hiyo itakuwa na mchango mkubwa iwapo uvuvi kwa njia hiyo utapewa nafasi.

Huku akipigiwa makofi

na wabunge wenzake kama ishara ya kukubaliana na hoja yake, alisema uvuvi huo unaweza kusaidia taifa kutoka asilimia nane hadi kufikia asilimia 10.

Kwa mujibu wa Prof. Muhongo, hatua hiyo pia inaweza kusaidia kupunguza umaskini na kwamba hilo linawezekana, kwa kuwa Tanzania ina maziwa makuu matatu ya Victoria, Tanganyika na Nyasa.

Akifafanua kuwa, maziwa hayo yana samaki wengi wenye soko duniani, aki-tolea mfano ziwa Tanganyika kuwa lina aina zaidi ya 350 ya samaki, ziwa Victoria aina zaidi ya 500 ya samaki na Nyasa kati ya 800 na 1,000.

Anabainisha kuwa nchi hii ina fursa ya kuwekeza katika uvuvi wa kibiashara kwa kutumia vizimba kwenye maziwa hayo, na kwamba hatua hiyo itasaidia sekta hiyo kuchangia katika ukuaji wa uchumi.

Uvuvi kwa njia hiyo, umekuwa pia ukionyeshwa katika maonyesho ya Nanenane, hivyo, si vibaya ushauri wa mbunge huyo ukafanyiwa kazi ili wavuvi wanufaike na taifa nalo linufaike.

Mbunge huyo anasema sekta ya uvuvi inaweza kusaidia kukuza uchumi wa nchi kutokana na umuhimu wake. Kwa kuwa njia ya vizimba inaonekana kuwa na tija, basi wavuvi wahamiasishwe.